

**Deđerli Meclis Üyeleri,
Saygıdeğer Meslek Komitesi Başkanları,
Deđerli Katılımcılar ve Basın Mensupları,**

Aralık ayı Meclis Toplantımıza hoş geldiniz diyor ve KSO Yönetim Kurulu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Her ay olduđu gibi, ekonomik verileri deđerlendirerek başlamak istiyorum.

2022 Yılı III. çeyrek büyüme oranımız → + % 3,9

| | Artış (%) | Etkisi (Puan) | |
|---|-----------|-------------------------------------|--------------------------|
| | | *Kaynak: Nasıl Bir Ekonomi Gazetesi | |
| GSYH | 3,9 | | |
| Tarım, ormancılık ve balıkçılık | 1,1 | 0,06 | |
| Sanayi | 0,3 | 0,06 | |
| İmalat sanayi | 1,7 | | |
| İnşaat | -14,1 | -0,26 | |
| Hizmetler | 6,9 | 1,67 | |
| Yerleşik hanehalklarının tüketimi | 19,9 | 12,0 | |
| Devletin nihai tüketim harcamaları | 8,5 | 1,07 | |
| Gayrisafi sabit sermaye oluşumu (yatırımlar) | -1,3 | -0,3 | |
| Makine ve Teçhizat Yatırımları | 14,3 | | |
| İnşaat Yatırımları | -19,9 | | |
| Mal ve hizmet ihracatı | 12,6 | 2,9 | Net ihracat katkısı 0,66 |
| (Eksi) Mal ve hizmet ithalatı | 12,2 | -2,24 | puan |

Üçüncü çeyrekte, küresel ekonomideki yavaşlamanın etkisiyle dış talep ve sanayide ivme kaybı olurken, hizmetler sektörü katkıları ile tüketim tarafında hane halkı harcamaları öne çıkıyor. En yüksek katkının hane halkı tüketiminden geldiğini görüyoruz.

Geçen yıl pandemi nedeniyle turizm sektörünün daha yavaş olmasından, baz etkisiyle hizmetler sektöründe de artış olduğunu düşünüyoruz.

Harcamalardan ziyade üretim ve yatırımların katkısını önemsiyoruz.

Yatırımlarda inşaattaki gerilemeye rağmen makine teçhizat yatırımlarındaki artış değerli.

Son çeyrekte yine küresel ticaretteki yavaşlamanın etkisiyle dış ticaretten büyümeye benzer katkı geleceğini söyleyebiliriz.

Hizmetler sektöründe artışın devam edeceği bir dönem olarak düşünüyoruz.

Bunlarla birlikte,

*son çeyrekte yüzde 2,5-3,0 civarı bir büyüme ve

*2022 yıl genelini yüzde 5-6 büyüme ile kapatabileceğimizi düşünüyoruz.

Kasım ayında;

İhracat → 21 milyar 854 milyon dolar (+ % 1,9) (Artış hızı yavaşladı ama en yüksek kasım)

Kasım itibariyle on iki aylık ihracatımız → 253,5 milyar dolar

En fazla ihracat yaptığımız ilk altı ülke;

*Almanya → 1 milyar 847 milyon dolar (+ %5,3)

*ABD → 1 milyar 433 milyon dolar (+ %4,6)

*Irak → 1 milyar 302 milyon dolar (+ %7,1)

*Rusya → 1 milyar 157 milyon dolar (+ %104,9) (ihracat artışındaki ivmelenme kasımında da devam etti)

*İtalya → 1 milyar 72 milyon dolar (- %4,3)

*İngiltere → 1 milyar 39 milyon dolar (- %29,8)

Avrupa Birliği → 8 milyar 455 milyon dolar (- %0,9)

Diğer Avrupa Ülkeleri → 3 milyar 608 milyon dolar (+ %6,8)

(Avrupa'nın ihracatımızdaki payı → %55,2)

Yakın ve Ortadoğu Ülkeleri → 4 milyar 188 milyon dolar (+%6,3)

Kuzey Afrika Ülkeleri → 1 milyar 108 milyon dolar (- %17,2)

İthalat → 30 milyar 655 milyon dolar (%14,0)

(Ekim → 29,2 milyar dolar idi.)

*Yatırım (Sermaye) malları → + %14,9

*Hammadde (Ara mallar) → + %11,0

*Tüketim malları → + %40,6 (dış ticaret açığının azaltılması noktasında bu kalem dikkatle izlenmeli)

En fazla ithalat yaptığımız ilk altı ülke;

*Rusya → 4 milyar 652 milyon dolar (+ %57)

*Çin → 3 milyar 112 milyon dolar (+ %2,4)

*İsviçre → 2 milyar 251 milyon dolar (+ %1137,6)

*Almanya → 2 milyar 233 milyon dolar (+ %19,7)

*İtalya → 1 milyar 215 milyon dolar (+ %8,1)

*ABD → 1 milyar 24 milyon dolar (- %13,8)

*Dış ticaret açığı → 8 milyar 801 milyon dolar. (%61,6)
(2021 kasım → 5,4 milyar dolar idi.)

Ekim ayında yıllık Cari Açık → 43 milyar 454 milyon dolara yükseldi.
Aylık açık → 359 milyon dolar

Turizm gelirlerinde önemli bir artış var. Açığı sınırladığını görüyoruz.

*Hizmet gelirleri → 6 milyar 702 milyon dolar

*Dış ticaret açığı → 6 milyar 463 milyon dolar

Kasım ayında, turizm gelirlerinin katkısının artacak olmasına rağmen dış ticaret açığındaki artış cari açığa yansımaktadır.

Kocaeli Gümrüklerinden aldığımız verilere göre kasım ayında Kocaeli'den gerçekleşen; (eski set)

*İhracat → 3 milyar 183 milyon dolar (+ % 13,2)

*İthalat → 5 milyar 807 milyon dolar (+ % 2,7)

İlk on bir aylık döneme baktığımızda;

*İhracat → 34 milyar 367 milyon dolar (+ % 14,4)

*İthalat → 65 milyar 21 milyon dolar (+ % 21,0)

2022 yılı dış ticaret hacmimizin 110 milyon doları bulacağını tahmin ediyoruz.

Kocaeli'yi bir ülke olarak düşünürsek, OECD verilerine göre dış ticarete 37. sırada yer alırız.
(Slovenya, Litvanya, Lüksemburg, Letonya gibi AB üyelerinden fazla)
(2021 de 39. sıradayız.)

Reel efektif döviz kuru (kasım) → 55,65 oldu.

(Ekim → 55,48 idi.)

Endeksin 100 olması durumunda dolar kasım ayında → 11,9992 TL

Kasım dolar → 18,5871 TL

Dolar bugün → 18,66TL

ÜFE bazlı REK ise (kasım) → 89,90

(Ekim → 92,52 idi.)

Endeksin 100 olması durumunda dolar kasım ayında → 22,9176 TL

Dolar kuru iki aydır stabil.

Rekabetçi kur konusunda biraz daha desteklenmemiz gerektiğini düşünüyorum.

İhracatı desteklemesinin yanında, ithalatın azalması noktasında da önemli bir destek unsuru.

Enflasyon verilerine baktığımızda kasım ayında;

TÜFE → % 84,39 (aylık → + % 2,88)

ÜFE → % 136,02 (aylık → + % 0,74)

Enflasyonda baz etkisiyle gerilemeler görülebileceğini bekliyorduk.

ÜFE'deki artışın yavaşlaması → Dünya piyasalarında enerji fiyatlarındaki yavaşlama ve dolar kurunun stabil devam ediyor oluşu.

Önümüzdeki birkaç ay daha hem ÜFE hem TÜFE'de geçen yılki yüksek oranlardan kaynaklı baz etkisinin devreye girecek olmasıyla gerilemeler görebiliriz.

Kasım ayı kapasite kullanım oranı;

*Türkiye → yüzde 75,9

(Geçen yıla göre 2,2 puan / ekim ayına göre 1 puan geriledi.)

*Kocaeli → yüzde 71,6

(Geçen yılın 0,1 puan üzerinde/ ekim ayına göre 0,4 puan geriledi.)

Sanayi Üretimi (ekim-yıllık) → + yüzde 2,5

Aylık → + % 2,4

Avrupa'daki durgunluğa rağmen üretimde gerçekleşen bu artış olumlu.

Sektörler;

| | Yıllık Artış (%) | Aylık Artış (%) |
|-----------------------|------------------|-----------------|
| Toplam Sanayi | 2,5 | 2,4 |
| İmalat Sanayi | 3,7 | 2,5 |
| Sermaye Mali | 26,6 | 9,9 |
| Orta Yüksek Teknoloji | 14,3 | 6,5 |
| Yüksek teknoloji | 36,7 | 11,0 |

Sermaye mallarında yüzde 26,6, yüksek teknoloji ürünlerde yüzde 36,7 artışideğerli.

İşsizlik oranı (ekim) → yüzde 10,2

(Geçen yılın aynı ayına göre 1 puan gerilerken / eylül ayına göre 0,1 puan arttı.)

Eylül'den ekime;

İstihdam edilenler → 229 bin kişi arttı.

İşgücüne katılanlar → 287 bin kişi arttı.

Ekim itibariyle toplam istihdam sayısı → 31 milyon 200 bin kişi. (İlk defa)

Tabi nüfusumuza oranla çalışan sayımızın daha yüksek seviyelere ulaşmasını bekliyoruz.

Bütçe (kasım) → 108 milyar 305 milyon TL fazla verdi.

*Gelirler → 347 milyar 734 milyon TL (+ %107,3)

*Giderler → 239 milyar 428 milyon TL (+ %76,4)

*Ocak-kasım bütçe açığı → 20,45 milyar TL

OVP'ye göre 2022 yılında bütçe açığı hedefi → 461,2 milyar TL

Temmuz ayındaki ek bütçe yasasında yıllık bütçe açığı → 278,4 milyar TL

2023 yılında → 659,6 milyar liralık bir bütçe açığı öngörülüyor.

Gelirler alt kalemleri;

Vergi gelirleri → 312 milyar TL (+ %109,6)

Vergi gelirlerinin alt kalemleri;

-Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler → 163,08 milyar TL (+ % 129,1)

-Gelir Vergisi → 40,03 milyar TL (+ % 65,8)

-Kurumlar Vergisi → 123,05 milyar TL (+ % 161,5)

-Dahilde alınan Mal ve Hizmet Vergileri → 72,61 milyar TL (+ % 100,7)

-Dahilde Alınan KDV → 17,55 milyar TL (+ %27,6)

-ÖTV → 46,19 milyar TL (+ %156,7)

*Petrolden alınan ÖTV → 6,59 milyar TL (+ %2879,9)

*Motorlu Taşıtlar → 20,38 milyar TL (+ %214,3)

-İthalden alınan KDV → 54,95 milyar TL (+ % 92,0) (ithalat artışlarından)

Giderler alt kalemleri;

-Cari Transferler → 79,04 milyar TL (+ % 79,6)

-Mal ve Hizmet Alım Giderleri → 27,60 milyar TL (+ % 82,0)

-Sermaye Giderleri → 24,27 milyar TL (+ % 75,1)

-Borç Verme → 6,51 milyar TL (- % 20,4)

Sözlerime son verirken, şahsım ve Yönetim Kurulumuz adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.